Ympäristövaliokunta
00102 EDUSKUNTA
YmV@eduskunta.fi

ASIA: U 22/2022 vp
Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksista: ehdotus neuvoston päätökseksi Euroopan unionin omien varojen järjestelmästä annetun päätöksen (EU, Euratom) 2020/2053 muuttamiseksi (omien varojen päätös); ehdotus neuvoston asetuksen vuosia 2021-2027 koskevan monivuotisen rahoituskehyksen vahvistamisesta annetun asetuksen muuttamiseksi (rahoituskehysasetus)
Ympäristöministeriön kirjallinen lausunto eduskunnan ympäristövaliokunnalle

Ympäristöministeriö kiittää ympäristövaliokuntaa mahdollisuudesta antaa lausunto valtioneuvoston selvityksestä eduskunnalle koskien EU:n omien varojen päätöstä ja rahoituskehysasetusta.

Ympäristöministeriö yhtyy valtioneuvoston kantoihin ja haluaa erityisesti korostaa alustavan myönteistä suhtautumistaan komission ehdotukseen siirtää osa jäsenvaltioiden päästökauppatuloista unionin talousarvioon omina varoina. Alustavien laskelmien mukaan tieliikennettä ja rakennusten erillislämmitystä koskeva uusi päästökauppajärjestelmä omana varana vaikuttaisi olevan Suomelle taloudellisesti edullinen.

Ympäristöministeriö toteaa päästökauppatulojen olevan merkittävä tulonlähde. Komission ehdottamien päästökauppajärjestelmää (ml. lentoliikenteen päästökauppa) ja omien varojen järjestelmää koskevien muutosten myötä, EU-tasolla kertyisi huutokauppatuloja vuosittain noin 77 mrd. euroa (vuosina 2026-2030). Tästä summasta ohjautuisi päästökauppajärjestelmiin osallistuville valtioille noin 50 mrd. euroa, EU-budjettiin noin 16 mrd. euroa, innovaatiorahastoon 6 mrd. euroa ja modernisaatiorahastoon 4,6 mrd. euroa (päästöoikeuden hintana 55 euroa/tCO_2). Huutokauppatulojen ennustettavuutta ja arviointia vaikeuttavat päästökauppajärjestelmän uudistamiseen sekä päästöoikeuksien hintakehitykseen liittyvät epävarmuudet.

Ympäristöministeriö yhtyy valtioneuvoston arvioon koskien Suomelle kertyvien päästökauppatulojen määrää. Komission päästökauppaa koskevien ehdotusten toimeenpanon myötä Suomelle arvioidaan kertyvän vuosina 2026-2030 huutokauppatuloja 850 milj. euroa/vuosi ennen mahdollista siirtoa EU-budjettiin (päästöoikeuden hintana 55 euroa/tCO_2). Tästä summasta 350 milj. euroa olisi nykyisestä, uudistetusta päästökauppajärjestelmästä saatuja tuloja ja 500 milj. euroa tuloja uudesta tieliikenteen ja rakennusten päästökauppajärjestelmästä. Mikäli komission omien varojen ehdotus toteutuisi, ohjattaisiin huutokauppatuloista 25 %:a, eli 213 milj. euroa EU-budjettiin omina varoina, minkä jälkeen Suomen käytettäväksi jäisi vuosina 2026-2030 vuosittain keskimäärin 640 milj. euroa. Vuonna 2021 Suomelle kertyi päästöoikeuksien huutokauppatuloja yhteensä 409 milj. euroa. Päästöoikeuksien voimakkaasti nousseen hinnan (keskimäärin 24 eurosta 54 euroon/tCO_2) vuoksi huutokauppatulot lähes kaksinkertaistuivat verrattuna edelliseen vuoteen, jolloin huutokauppatulot olivat 221 milj. euroa.